

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorščič, 1. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Stalep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI**DNEVNIK****Upravništvo:**

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:

celoletno K 25—

polletno K 12.50

četrtletno K 6.70

mesечно K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno K 28—

za vse druge dežele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inserte) se plačuje od četrstopenjske

petit vrste po 12 h. za večkratni natis primeren

popust.

Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 74.

Telefonska številka 64.

Celje, v soboto, 2. aprila 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Klerikalci se umikajo.

»Vsaj trezno misleči Nemci naj uvidijo, da moramo z vladajočim sistemom korenito pomesti. Edino potem je mogoče, da pridemo v normalne razmere, drugače ne.«

»Zato je logično in konsekvantno, da si je slovensko štajersko ljudstvo napisalo na svoj bojni prapor: **Zahtevamo samoupravo za slovenski Štajer!**«

»Straža« z dne 14. febr. 1910.

Klerikalci so se začeli v svojem boju proti Gradcu umikati. Ta utis je dobil z nami vred vsakdo, kdor je čital poročila o zadnjem občnem zboru kmečke zveze in kdo je zadnji čas sploh razumljivo zasledoval pisavo klerikalnih listov. Dr. Šusteršič je minuli torek nevoljno grajal tiste peteline, ki so v klerikalnih listih zadnje tedne vpili: Naprej pred vrata Gradca! Vodju vseslovenske ljudske stranke je več do tega, da se štaj. klerikalci zopet spriljzajo s svobodomiselnim nemško nacionalno večino ko da bi imelo nekaj profita klerikalno društvo »Kras« v Gradcu. Robič in dr. Korošec pa sta temeljito ozdravila vse naivneže, ki so verjeli zgoraj navedenim besedam »Straže« in mislili, da bodo klerikalci začeli odločilni boj med Nemci in Slovenci na Štajerskem in izvojevali politični naš ideal, samoupravo... Dočim so bili pred poltridim mesecem predali »Straže« in »Slov. Gosp.« polni bojnih klicev, dočim so na shodih kmečke zveze odmevali vskliki: Proč od Gradca, živila samouprava, je vse to potihnilo v Mariboru in Robič je dolgočasno ter skromno zagovarjal slov. obstrukcijo, Korošec pa je že previdno začrtal pot za umikanje... »Narodni Dnevnik« je seveda takoj pribil ta čudovit razloček in včerajšnja »Straža« odgovarja na to s par klavernimi stavki, ki močno spominjajo na znani »Galgenghumor«.

Naš boj proti Nemcem na Štajerskem pomenja boj slabjšega proti močnejšemu, boj brezpravnega proti svojemu trdemu in krivičnemu tiranu. Jasno je, da v takem boju mora slabjši trpeti, jasno je moralo biti klerikalcem takoj, ko so pričeli obstrukcijo, da bodo trpeli spodnještaj. Slovenci občutljivo narodno in gospodarsko škodo, ako se spustimo v nenehak boj. Mi smo že takrat rekli, da bode treba potrpeti, da se gre v tem boju za tako visoke politične cilje, katerim na ljubo je vredno že kaj žrtvovati. No — politična šola našega volilstva je mala; ljudje so vedno le navajeni obljub in obljub, navajeni »uspehov«, o katerih se jim govori na klerikalnih shodih — a ko se jim pove o žrtvah, ko začutijo posledice boja, pa spustijo navdušene fraze... Komaj so se pokazala tu in tam znamenja nevolje, katera so izrabili štajercijanci, komaj so uvideli tudi klerikalci sami, da jih čaka dolg in trd boj, v katerem bi odrekli obljube in demagogične fraze, pa so se za-

čeli umikati... Za vladajoče stranke je obstrukcija vedno neprijetna in škodljiva stvar...

Strankarski oziri so torej privedli klerikalce do tega, da so se pričeli tako žalostno umikati. Kakor se je ta klerikalna obstrukcija rodila brez pravih ciljev in brez pravega sporazuma med klerikalnimi poslanci samimi, tako se je tudi brezciljno in nesigurno nadaljevala. Kakšen bode konec? Bojimo se tega konca, ker čutimo, da nam ne more prineesti ničesar dobrega. Klerikalci s svojo laksno politično moralo kot posredovalci v Gradcu — to ne more nikogar napolniti z zaupanjem in navdušenjem. Kajti ako jim je pogum že tekom dveh mesecev tako zelo padel, kaj bo šele za bodočnost? Ali ni na slabšem oni, ki se z očitnim strahom, bojazljivostjo in nesigurnostjo pogaja z močnejšim nasprotnikom?

Danes še ne bomo govorili niti o vseh posledicah tega klerikalnega cincanja, neodločnosti in sebičnosti. Samo eno pač lahko rečemo: v političnem življenju so fraze pač najslabše orožje. Klerikalci so posegli v tem boju po frazah — in eto, uspehov! Za nas je samouprava do danes le prazen zvok... Pozvali smo klerikalce pred Veliko nočjo, naj vendar povedo, kako si predstavljajo to autonomijo, kaj naj poveda, kako se naj vzdržuje? No — klerikalci so molčali. Šusteršič je zabavljaj na Ploja in liberalne škrice, Robič je zatrjeval, da slov. obstrukcija nikakor ni neupravičena, namesto da bi povedal, kaj bo z njo in kak cilj utegne doseči, Korošec je pa trobil na odstop... To je bilo vse. In klerikalci so sedaj silno razžaljeni, ko smo dvomili nad znanjem in duševno potenco navzočih »voditeljev«. Temu očitjanju bi se sila lahko izognili, ko bi ustregli kot vladajoča in vodilna stranka naši skromni želji...

Ali si klerikalci po vsem tem upajo trditi, da ne leze njihova politika počasi svojemu polomu nasproti? Kakor na Dunaju, tako in še bolj v Gradcu. Slovenski naprednjaki smo v prijetnem položaju, da lahko mirno gledamo in čakamo na ta polom. Kot opozicija ne nosimo za nič odgovornosti in jo že vnaprej odklanjamo: narod naj zahteva obračun od klerikalcev. In ne dvomimo, da bodo to vsi tisti, ki trpe vsled žalostne klerikalne politike, tudi v polni meri storili.

Tujski promet.

»Nazaj k naravi!« Tako kličejo v 20. stoletju zdravniki in esteti modernemu meščanstvu. Človeški organizem zahteva prostega kretanja v mili naravi in estetični čut kopni za naravnimi vtisi. Meščan se tudi vsaj za nekaj tednov rad otrese jarma, ki mu ga nalaga prenapeto družabno življenje sedanjega časa. Poleti se praznijsko mesta — kdorkoli more, pohiti na deželo.

Narava je vzela iz svoje bogate zakladnice najdragocenejše bisere, da je mogla opremiti našo naravo s tolikim razkošjem. Poleg drugih okolščin je

gotovo tudi narava s svojim tisočletnim vplivom vstvarila v slovenski duši ono mehkojansost, ki nas tako zelo odlikuje, ki pa pomenja obenem tudi našo glavno narodno napako.

Mi opisujemo in opevamo romantiko naših gor in dolin, rek in jezer, gozdov in polja — praktičnemu in podjetnemu Švicarju pa prinašajo leto za letom tujci težke milijone v deželo — za zdravi zrak in naravno lepoto. Če izvzamemo priznano delovanje »St. plan. dr.«, moramo v svojo sramoto priznati, da se na slovenskem Štajerskem malodane nič ne stori za povzdigo tujskega prometa. Ali res mislite, da bi posečalo Švico in druge sloveče kraje toliko tujcev, ako bi ne bilo tako imenitno poskrbljeno za udobnost tujcev in ako bi interese niti ne znali tako virtuočno vdarjati na reklamni boben?

Sramota za Slovenca, ki se da izvabiti v tužino in tamkaj pušča svoj denar, predno je izpoznal kras svoje rodne zemlje. Skoro vse, kar nudijo sloviti kraji v tujini, najdemo tudi v domovini, čeprav v manjšem slogu. V »Nar. dn.« je pred kratkim izvajal dopisnik iz Koroške, da bi zavedni slovenski letoviščarji zamogli s svojimi poseti okrepiti tužni Korotan v narodnem oziru. To je jako srečna misel in tudi za nas Štajerce bi bilo dobro opozoriti slovan. ske brate na severu in jugu, da se morejo tudi na slovenskih tleh nasrskati zdravega zraka ter se načuditi veličastnim naravnim prizorom. Mi pa bi iz teh bratskih stikov črpali novo navdušenje in svežo moč za najodločnejši odpor proti sovražnemu nasilstvu.

Slovenci smo gospodarsko slabi in zagadeli moramo povsod in vedno gledati, kako bi mogli dvigniti ljud. blagostanje; če pa je gospod. napredek združen tudi z narodnim probujenjem — tem bolje. S tujskim prometom bi pridobila predvsem gostilničarska obrt, pa tudi kmetom bi se odprli novi viri dohodkov. Osobito vrtnarstvo, perutinarstvo in mlekarstvo, te važne kmetijske stroke, bi se dvignile. Vozniki bi dosti zaslužili in hiše bi se dobro obrestovale. Po narodno utrjenih krajih bi naj tudi neslovenski narodi uživali naravno krasoto naše zemlje, vsaj bi zaposlovali mnogo delavnih rok ter puščali one okrogle rumene prijatelje pri nas. S tem pa ne mislim na bogate angležke in ameriške bahače, kajti tem za ugleden čas ne moremo nuditi za nje potrebnega komforta. Prizadevajmo si pa privabiti v tem večjem številu srednje meščanske sloje; od teh bi imeli dobička vsi.

Razen hribolazcev in sorodnikov naših domačinov prihajajo v naše domače kraje letoviščarji večinoma le, ker to zahteva »moda« in ker mislijo, da bodo mogli na deželi štediti ter dobiti od slovenskega kmeta vse zastoj. No, za goste te vrste nam ravno ni posebno veliko. Da se pa v naših krajih tujski promet do danes še ni bolj razvil, je pač krivo v mnogem oziru prebivalstvo samo; manjka mu pač

LISTEK.**Konovalov.**

Ruski spisal Maksim Gorki. — Preložil Fedor Gradišnik. (Dalje).

V kulturno razviti in — omejeni družbi mora biti rojen in vzgojen tisti, ki ima potrpljenje, da živi vse svoje življenje v tej družbi, ne da bi se porodila v njem mnogokrat mučna želja, dvigniti se iz zmešnjave teh ovirajočih in težkih pogojnosti, iz teh malenkostnih, strupenih laži, ki so postale iz običajev zakon, iz sfere vedno bolnega samoljubja, iz oholih sekt glede načel in idej, iz vseh mogočih neodkritosrčnosti — sploh, iz vse te, glavo in srce moreče, dušo deprimujoče človeške ošabnosti...

Približno pred petimi leti sem to zopet enkrat storil in prišel sem, popotujoč brez gotovega načrta skozi sveto Rusijo, v Feodozijo. Tam so ravnokar pričeli zidati veliko luko in hoteč si za nadaljno potovanje prislužiti nekaj denarja, sem krenil iz mesta proti onemu morskemu obrežju, kjer je bilo delo že v polnem teku.

Da bi najprej pregledal vse to delo, sem šel na vrh nekega hriba, se vsedel ter užival krasni razgled na neizmerno, brezbrežno morje in na vrvenje malih bitij, ki so ga hotela okovati v verige.

Po vsej planjavi med hribom in morjem je hite- lo vse polno malih, sivih ljudi sem in tja, napolnjujočih ozračje s svojimi klici, s kričanjem, petjem, s svojim rezkim, prodirajočim vpitjem. Med njimi so se sem in tja pojavljale bele uniforme žolnirjev in

njih pomagačev, kovinasti gumbi so se svetili v solncu kakor mrzle človeške oči. Nad njimi brezoblačno, silno vroče nebo, oblaki prahu, valovi glasov — simfonija dela, edina godba, ki ne pripravlja človeku nobenega užitka.

Morje se je raztezalo v mirnem veličanstvu tja do motnega horizonta in tiho pljusvalo s svojimi prozornimi valovi ob kričeče obrežje. Bliščec se v solnčnem sijaju, je bilo, kot da se smehlja s smehljajem Gulivera, ki se ravnokar domisli, kako lahko uniči z enim samim mahom te tisoče Liliputancev z vsem njihovim delom.

Glad, ki je razsajal v Rusiji, je zbral tukaj zastopnike vseh pokrajin, katerih se je lotil. Med množico teh ljudi se je tudi prav lahko zapazila delitev v posamezne krajevne skupine, in le nekoliko bolj kozmopolitični bosopetci so se skoraj povsod odlikovali po svojem smelo-prostem in neodvisnem nastopu, po neusahljivi fantaziji svojih raztrganih oblek in po svojem karakterističnem žargonu, dočim je bila vsa ostala množica še vedno pod utisom domače grude in se ji je odpovedala le za gotovi čas ker jo je v to prisilila beda. Te proste ljudi se je videlo v vseh gruclah in spoznal si jih lahko takoj: med okornimi, plavolasimi velikani severovzhoda, med veličastno-sanjavi Malorusi — povsod so se čutili očitno popolnoma domače. Vendar pa se jih je pretežna večina koncentrirala na onem mestu, kjer so zabijali hlode; — to delo je namreč lažje in mnogo komednejše, kot ono z lopatami in samokolicami.

V trenutku, ko sem stopil med nje, se je nekoliko pokvarilo orodje pri zabijalcu. Neki paznik je

splezal gori ter skušal popraviti škodo. Med tem so stali njegovi delavci leno okrog njega in spremljali njegov trud z vsakojakimi bolj ali manj osoljenimi vskliki ali šalami. Glas enega teh šalivcev se mi je dozdeval znan; pogledal sem moža natančneje in zdelo se mi je, da sem to visoko, širokoplečo postav- vo, ta ovalni obraz s temi velikimi modrimi očmi že nekje videl. Ali ni bil to Konovalov? ... Toda Konovalov ni imel one zareze od desnega senca proti nosu, raztezajoče se preko celega čela; lasje Konovalova so bili svetlejši in ne tako kodrasti; Konovalov je nosil čudno lepo brado, ta pa je bil obrat in je imel le s koncema navzdol viseče brke, kakor jih imajo Malorusi. In vendar! ... Ker še vedno nisem vedel, kam naj se obrnem, da bi dobil dela, sem sklenil, da nagovorim tega človeka in čakal sem, da se konča zabijanje kola, ki se je ravnokar pričelo.

»Dovolj!« je zavpil osoren, hripav glas.

Delavci so izpustili yrv in stopili so, brišoč si pot z obrazov, sopihajoči in glasno govoreči narazen.

»Domačin!« sem se obrnil do svojega izvo- ljenca.

Obrnil se je leno proti meni, pomežiknil po bli- skovitem pogledu v moj obraz z očmi ter me na to ostro pogledal.

»Konovalov!«

»Počakaj vendar!« Položil mi je roko na glavo in mi jo nagnil nazaj, kot da me hoče z drugo roko zagrabit za vrat... In naenkrat je zagorel na njegove- vem obrazu vesel, gorak nasmeš.

»Maksim... Ah ti... prijateljček! Ne, kaj tacega! Torej se je tudi tebi izpodrsnilo? Si tudi šel

Nekateri vozniki, gostilničarji itd. imajo nelepo navado, da neznanim tujcem nesramno računajo, modrojoč: »Naj le plača, sem ga pa itak več ne bo,« ne pomislijo pa, da se tako nesmiselno početje maščuje samo. Vsak gostilničar bi moral natančno poznati vse ture in znamenitosti svoje okolice. Primernih stanovanj je jako malo na razpolago, akoravno bi se mnogokatera stavba dala za malo svotico urediti za poletno stanovanje in bi se v to svrhu potrošen denar dobro obrestoval. Z vsemi silami bi morali delati na to, da se naša železnična mreža spopolni ter skrbeti za ugodne zveze in moderniziranje poštne prometa. Marsikje bi se sčasoma promet z avtomobili utegnil splašati.

Duhovništvo samo nasebi ni mnogo za povzdigo tujkega prometa, ker se boji, da bi mestni letoviščarji in izletniki v marsikateri gorski vasici — prižgali luč. Klerikalizem je tudi kriv, da imajo tupatam ljudje še vedno neki predsodek napram mestnemu prebivalstvu. Tujci pa bivajo le radi med ljudstvom, katero jim je simpatično. Prebivalci naj bodo z letoviščarji prijazni, naj se pa ne obnašajo preveč ošabno, pa tudi ne preveč podložno; oboje škodi njihovu ugledu. Ponočno razgrajanje seveda tudi ne pospešuje tujkega prometa; treba je pač strogih predpisov in mnogo pouka. V prvi vrsti bi bilo gledati na to, da bi vsled tujkega prometa ne trpela narodnost; kajti zares izobraženi letoviščarji — in takšnih si moramo želeči — mrzijo vse, kar ni naravno in originalno, torej tudi popačen narodni značaj prebivalstva.

Nesmiselno se mi pa zdi puščati tujski promet popolnoma v nemar s kratkim utemeljenjem: »Narodnost je v nevarnosti!« V avstrijskem proračunu se nahaja vsako leto večja svota namenjena v povzdigo tujkega prometa. Kaj bi pa porekli mi, če pridejo podjetni nemški židje, da sezidajo s pomočjo tega denarja hotele ter se okoristijo s krasoto mile naše domovine? Bi se tako ne maščevala naša malomarnost? Bi potem naša narodnost ne bila v nevarnosti?

Mislím, da se je mojemu okornemu peresu vsaj deloma posrečilo orisati velikanski pomen tujkega prometa v narodnem in gospodarskem oziru. Naši činitelji pa naj preudarijo, če bi ne bilo umestno zasnovati društvo, katero bi ramo ob rami z neumornim »Sl. pl. dr.« delovalo v narodno-naprednem smislu za povzdigo tujkega prometa, za naš narodni in gospodarski procvit. J. S. ml.

Politična kronika.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE NA OGERSKEM.

Prihodnje dni pojde min. predsednik Khuen na Dunaj, da se dogovori s cesarjem glede določil državnozbornih volitev. Najbrž bodo razpisane v prvi polovici meseca junija. »N. F. P.« računa, da more dobiti Khuenova stranka 203—249 mandatov, obe frakciji neodvisne stranke 122—158 mandatov, ljudska stranka (klerikalci) 19—23 in divjaki 4—5 mandatov. Člankar stoji na stališču, da Rumuni, Slovaki in Srbi obdržijo samo svoje dosedanje okraje — nekatere utegnejo celo še izgubiti. »Nar. listy« sodijo, da se bode število slovanskih mandatov na Ogerskem pomnožilo, kajti narodna zavest ogerskih Slovkov osobito zadnji čas zelo narašča.

KLERIKALNI NASKOK NA »NARODNO ZVEZO.

»Slov. Narod« rekapitulira včeraj celo zgodovino nepoštenega postopanja klerikalcev glede dozdevnega komunikeja Zveze južnih Slovanov o slovenski pravni fakulteti, dokazuje, da so klerikalci ta komunike samo podtaknili potom neke zakotne dunajske parlamentarne korespondence velikim du-

naj. listom in potem celi teden pripravljali slovensko javnost vedoma z lažljivimi napadi na Ploja in Zvezo, da bi ustvarili za Šusteršičev govor v Mariboru tem večjo rezonanco. Klerikalci imajo namen razbiti Narodno zvezo na kakšen način koli, da bi dosegli proste roke za se. Zvalili bi pa radi krivdo za to na Zvezo južnih Slovanov. — S svoje strani spominjamo na gotove vesti, katere so krožile pred dobrim tednom po vseh večjih listih: Poljaki in krščanski socialci kujejo vladno večino, v katero bi pritegnili tudi klerikalne slovanske elemente... Ali se tudi slovenski klerikalci že pripravljajo na spremembo v vlado?

DR. WEISSKIRCHNER IZSTOPI IZ KABINETA?

Dunajski »Zeit« poroča, da je bila v dunajskih rotovski krogih razširjena vest o važnih dogovorih med prestolonaslednikom in trgovskim ministrom Weisskirchnerjem na Brijunih. Govori se, da so ti pogovori velikega pomena za župansko vprašanje na Dunaju. Konstatiralo se je, da ni v doglednem času pričakovati ministerstva z dr. Weisskirchnerjem na čelu; cesar bi pustil ministrom prosto roko, ako bi hotel izstopiti iz kabineta in sprejeti izvolitev za dunajskega župana, ki se bode izvršila maja meseca. Na ta način bi postal provizorij z dr. Neumayerjem nepotreben. — Zelo dvomljivo je, če bo iz te kombinacije nastala resnica ali ne. Kajti Bienenrth ne bode lahko privolil v sedanjem kritičnem trenutku v nadaljnje razpadanje svojega kabineta. Ali pa je vendar že konec tega ministerstva blizu?

POGAJANJA MED RUSI IN POLJAKI.

Kakor smo že javili, se je ustanovila posebna komisija za razpravljanje spornih točk med Rusi in Poljaki. Kadetska »Rječ« in za njo poljski listi javljajo, da je izročil Roman Dmowski komisiji memorandum o poljskem šolskem vprašanju. »Gazeta Warszawska« potrjuje to vest in dostavlja: Memorandum g. Dmowskega ne obsega nobenih novih programnih točk, temveč želi njegov avtor le to doseči, da bi dobili ruski člani komisije jasn pogled sedanjega stanja poljskega šolstva in bi potem sami podali predloge, kaj bi bilo v tej stvari za učiniti. Poljski progra mje jasn in priprost: zahteva samo autonomijo celega poljskega šolstva...

Dnevna kronika.

Ljudsko štetje v Severni Ameriki. Nedavno smo poročali, da se vrši letos tudi v Združenih državah Severne Amerike uradno ljudsko štetje. Prvotno se je nameravalo vse tam naseljene narode šteti ne po narodnosti, ampak po pripadnosti k državam, tako da bi se n. pr. Slovence, Čeha, Hrvatce, itd štelo ne kot take, ampak kot avstrijske ali ogrske državljane. Zato je nedavno šla posebna deputacija vseh slovanskih v Severni Ameriki zastopanih narodnosti k predsedniku Taftu ter k članom poslanske zbornice in senata, naj se uvede ljudsko štetje po narodnostih. Taft je radovolje obljubil k temu pripomoči; senat je v seji dne 14. marca t. l. sprejel predlog, da se Slovanom dovoli registriranje pri ljudskem štetju po njih narodnostih. Tudi poslanska zbornica bo skoro gotovo tak predlog sprejela in je s tem zagotovljeno, da bomo iz uradne statistike izvedeli število Slovencev in drugih Slovanov v Združenih državah.

a Nordenskjöld med Eskimi. V Berlinu je govoril te dni profesor dr. Otto Nordenskjöld o svojem prebivanju med grönlandskimi Eskimovci meseca aprila prošlega leta. Učeni preiskovalec se je posebno mnogo bavil s formacijo gorovij pri onih narodih. Za časa njegove ekspedicije je bilo vreme zelo povoljno in on je zabeležil včasih celo 15—20 stopinj toplote po Celsiju. Za tamoš-

nje Eskimovce veli učenjak, da so zelo marljivi in razumni in da se vrlo radi učijo. Oni imajo tudi svoj časnik »A Tuagagdloitit«, ki prinaša razne novice in slike o dogodkih.

a Obdačenje inostranskih časníkov hoče preprečiti društvo francoskih književnikov v Belgiji. Belgijska zbornica namerava namreč uvesti na vse one tiskovine, ki pridejo iz inozemstva davek. Tudi med nemškimi pisatelji se opaža enak pokret.

v O profosu Tuttmannu. Degradirani štabni profos dunajskega garnizijskega sodišča, Salomon Tuttmann, katerega so zaprli radi titotapstva Hofrichterja pisem, je bil obsojen, kakor smo že poročali, v triletno težko in poostreno ječo. Revez, katerega je človeško usmiljenje napram nevrednemu oficirju spravilo v nesrečo, je uničen. — V soboto je obvestilo sodišče Tuttmannovo ženo, kaj se je s možem zgodilo in jej je ob enem dovolilo, da se poslovi od njega. Obiskala ga je z detetom in sestro. Uboga žena, ki ni do zadnjega trenutka vedela, da je Tuttmann obsojen, je prepričana, da je mož delal le iz usmiljenja. Slovo je bilo pretresljivo, Tuttmann je tolažil ženo in sestro, ali kaj ko je on tolažbe najbolj potreben. Zaprt bo v Möllersdorfu.

v Blagoslov bojkota. Na Nemškem so se ponekod organizirali delavci proti žganju in uspeh je ta, da se je v potih mesecih izpilo 333.998 litrov manj žganja, kar pomeni 334.000 kron prihrankov.

Pravda proti Tarnowski. Včeraj se je pričela obravnava proti Tarnowski še le ob 3/4 na 11. uro, to pa za to, ker je tudi po Benetkah divjala strašna burja, vsled katere ni bilo moči pripeljati jetnikov na sodišče. Ladjice s Prilukovim in Naumovim so se komaj prerile skoz Canal grande in gondole s Tarnowsko in Perierovo pa sploh nikamor niso mogle. Obe ženski je potem prepeljal motorni čoln. — V dvorani je hvalil inženir in žurnalst Hieronim Taburno iz Petrograda pošteno preteklost Prilukova. Pravi, da je bil Prilukov reden človek, dokler ni poznal Tarnowske, ki ga je popolnoma zmešala. Ni mogoče, trdi priča, da bil bil Prilukov povzročil znano žaloigro radi dobičkaželjnosti in pravi, da je bil Prilukov blagajnik petrograjskih prekucuhov, katerim je vestno upravljal denar. Pri njem je bil denar popolnoma varen, ker nikdo ni sumil, da bi bil on revolucionar. Potem je zopet izročil ves denar. — Zaslšana je bila tudi neka Oksimenka, ki pozna Tarnovsko od mladih nog. Ta priča ni povedala nič novega, pač pa je označila grofco za veliko hinavko, ki je na novico o smrti grofa Komarovskega solzavo vzdiknila: »Jaz pač nimam sreče.« — Nato so prečitali poročilo o obdukciiji, iz katerega je razvidno, da je bilo na črevesu Komarovskega 8 luknjic pa samo 7 šivov, ker so bili kirurzi zašili dve luknjici. Po tem čitanju je bila seja zaključena.

Madžarizacija na Hrvatskem. Zdi se, da pod novo Tomašičevo vlado ne bode nič kaj bolje postalo na Hrvatskem. Dasi vlada sama ne dovoljuje nikakih novih madžarskih šol več, je šolsko društvo »Julijan« vendar zopet eno ustanovilo v Dnulavesi pri Daruvarju in jo naphalo s hrvatskimi otroki. Madžari ustanovitve niso niti naznanili in okrajna oblast niti s prstom ne gane, da bi to preprečila. So še pač navajeni na Raucha.

Frančiškanske misije. Verski progón l. 1597 je na Japonskem izkoreninil vse frančiškanske misije. Še le v sredini prošlega stoletja so se misijonarji zopet začeli vračati v deželo in sedaj živi med 50.000.000 Japoncev 62.000 katolikov in 64.000 protestantov raznih veroizpovedi. Na proš-

med bosopetce? To je izvrstno! Sedaj je vse dobro! Ali si že dolgo tukaj? Odkod prihajaš? Sedaj bova skupno prepotovala ves svet! Kakšno življenje je — tu zadaj? ... Le otožnost vzbujajoča — neumnost! Tamkaj človek ne živi, ampak gnije! Jaz, bratec — jaz se klatim od onega časa po svetu okrog! Kje pač nisem bil! Katero ozračje ni bilo moja last? ... Ne, pa kako spretno si se preoblekel! Po obleki odsluženi vojak-potepuh, po fiziognomiji — dijak! No, kako ti ugaja to življenje ... iz kraja v kraj? ... Na Stenjkó še danes mislim ... Tudi na Taraza Bulbo, Pilo, Sisoja ... Na vse! ...

Suval me je prijateljsko v rebra ter me potapljaj po ramenih, kot da me namerava stolči v befs-teak. Bilo mi je nemogoče govoriti, samo smejal sem se ter se veselil njegovega dobrega, veselega obraza. Bil sem silno vesel, da sem ga zopet našel; to svidenje me je tako živo spominjalo na prve začetke mojega življenja, ki so bili brez dvoma boljši kot nadaljevanje...

Slednjič se mi je posrečilo vprašati svojega starega prijatelja, odkod brazgotina na njegovem čelu in kodri na njegovi glavi?

»Da, vidiš, to je takole neka — povest. — Hotel sem z nekaterimi mojimí kolegi preko rumunske meje; — hoteli smo pogledati, kako je tam. Šli smo torej iz Kagula — to je kraj v Besarabiji, tik ob meji — šli smo ponoči čisto tiho in previdno —, proti meji. Naenkrat zavpije nekdo nad nami: Stoj! — Mejna straža.

Naleteli smo baš na neki oddelek. Hiteli smo urno nazaj. Mejni stražniki pa za nami in pri tem me je eden vsekali s sabljo preko glave. Saj me ni tako močno zadel, toda en mesec sem moral vendar

ležati v bolnišnici. In pomisli — kako čudno naključje! — Koga so prinesli nekega dne v isto bolnišnico? — vojaka, ki me je vsekali! Spoznal sem ga takoj! — Neki tihotapec mu je porinil nož v trebuh. Bil je moj domačin — tudi Muromec. Ko nas je zagledal, me vpraša: Tu preko glave sem te gotovo jaz udaril, kaj? — Zdi se mi, sem menil jaz, sedaj sem te spoznal. — Gotovo, je rekel on, to sem bil jaz! Oprosti mi — v službi se lahko kaj tacega zgodi. Mislili smo, da ste tihotapci — takrat smo ravno iskali tihotapce. Saj vidiš — sedaj sem jo tudi jaz izkupil — trebuh so mi preparali. Nič se ne da pomagati, moj ljubi: življenje je resno! No — postala sva prijatelja. Kako dober človek je bil ... In kodri? — Da, kodre, bratec moj, sem dobil po legarju. Imel sem namreč legar. To je strašna vročica! Resnično. V Kišinevu so me zaprli — moral sem z onimi drugimi pred sodnijo, ker so me hoteli takrat čez mejo brez potnih listov. Tam sem zbolel na legarju ... Silno dolgo sem moral ležati radi te tuje bolezni, komaj da sem se malo popravil! Mislím, da bi ne bil nikdar okreval, a strežnica se je toliko trudila! Nisem se mogel dovolj načuditi. Bratec, ta mi je stregla, kot bi bil njen lastni otrok! — in vendar ji nisem mogel ničesar dati ... Sestra, sem ji rekel, nehaite vendar ... sram me mora biti! Ona pa se je le smejala. Dobra deklica, kaj? Včasih mi je kaj očitala, kar je baje dobro za dušno rešitev. Tega nisem mogel prav razumeti ... in vprašal sem jo: Ali nimate kaj družega? Nato mi je prinesla knjigo o nekem angleškem pomorščaku. Ti — to je bila čudna knjiga: ta pomorščak se je po potopu svoje ladje rešil na neki neobljudeni otok ter si tamkaj sam uravnal življenje — čisto kakor je hotel. Silno zanimivo! Ta knjiga mi je

jako ugajala! Bila je dobra knjiga. Rad bi se bil pe-ljal k temu pomorščaku. Ali moreš razumeti; kakšno je bilo to življenje? Otok, morje, nebo ... in ti živiš tu popolnoma sam, imaš vse, kar potrebuješ, si sam svoj gospod in urediš si lahko življenje čisto kakor se ti poljubi! — Prosim te! Samo nekega divjaka je imel pri sebi. — Jaz bi ga bil rajevrgel v vodo. Čemu potrebujem tega hudiča? Ah? Saj se sam tudi ne dolgočasim. Ali si že kedaj čital tako knjigo?

»Dovoli, prosim! Kako si pa prišel iz ječe?«

»Izpustili so me. Osvobodili so me in izpustili. Ti je jako jednostavno ... Toda slušaj! — Danes ne bom več delal! Vrag vzemi delo! Za danes sem si že dovolj obrabil roke! Tri rublje še imam in štiri-deset kopejk dobim za pol dneva. Velik kapital, kaj? Torej — pojdi k meni. Jaz ne stanujem v delavski baraki, ampak ne daleč od tukaj v hribu. Tam je neka votlina, veš — jako pripravno za stanovanje. Dva prebivava tamkaj; moj tovariš pa je sedaj ravno bolan — mrzlica ga je napadla. Počakaj me torej trenutek — samo v pisarno stopim in se takoj zopet vrnem.«

(Dalje prih.)

Jela Keller.

Gluhonema in slepa pisateljica.

Najinteresantnejša značaja devetnajstega stoletja sta Napoleon in Jela Keller.

Mark Twain.

Ves civilizirani svet pozna, vsaj po imenu, izvanredno deklico Jelo Keller, ali kakor se sama podše vedno smisla za velikansko važnost letoviščarstva.

njo hakodatskega škofa sta prišla leta 1907 dva frančiškana na Japonsko, da počenata učiti kato-
ličanstva ljudi na otoku Jeso. Danes že imajo
9 postojank z dvema duhovnikoma. V Sapporu
imajo menihi in nune sedež in šolo za evropske
jezike.

Nova uniforma pri konjenici bode skoro uve-
dena. Da se pojednostavi uniforma, dobi vojaštvo
bluzo, ki bo podobna po barvi dragonski dolami
(Waffenrock).

Med Mekko in Damaskom bode poiskal slo-
viti orijentalist dr. Musil, rodом Moravan, pri-
meren prostor za zdravilišče, ki bi imelo namen,
ovirati razširjanje kožnih bolezni.

Nov način zdravljenja raka. Zadnjega marca
se je vršila seja mednarodnega shoda za fizio-
loško terapijo, kjer je znani kirurg profesor Doyen
naznanil novo metodo zdravljenja raka, s katero si
obeta mnogo uspeha in popoln prevrat na polju
zdravljenja. Doyen trdi, da umrejo stanice raka
bolezní že pri toplini 50 do 55 stopinj. On misli
raka zdraviti s tem, da bi žgal rane z elektriko.

Dopisi.

Iz Vuzenice. Kakor blisk se je v sredo 30. t. m.
zvečer širila po našem, deželno-knežnem trgu neka
novica, ki je vzbujala jako različne občutke. Čujte in
strmite, kaj se je zgodilo. Gospod Germut, čegar da-
leko znano ime se je nekaterokrat imenovalo na tem
mestu — žalibog nikoli v laskavih okoliščinah — je
bil svoje dni orožnik; sicer se najde med temi tudi
dosti prijetnih in značajnih gospodov, toda gospod
Germut se najbrž ne mara prištevati k tej boljši
vrsti. Omeniti hočem kot vzgled le tisto izmed nje-
govih različnih slabih lastnosti, katera mu je vtisnila
neizbrisen znak nespoštovanja; navadil se je nam-
reč za časa izvrševanja svoje službe nekega poseb-
nega tona, ki se mu je tako globoko vkoreninil, da
bi danes najraje videl, če bi vsi Vuzeničani trobili v
njegov — kozji — rog. Toda prepričati se je moral
v svojo bitko žalost, da niti med najnižjimi sloji ne
uživa tištega ngleda, o katerem sanjari v svoji pre-
veliki domišljiji, da niti s priprostim hlapcem ne sme
početi, kar bi se mu zljubilo v svoji zlobnosti. Evo
dokaz.

Gospod Germut je imenovano sredo začel brez
povoda psovati nekega hlapca, ki je ravno mimo vo-
zil; seveda mu ta ni dolžan ostal primernege odgo-
vora; pa to je bilo Germutu že preveč, da se mu
sploh upa tak človek oporekati. Skočil je za njim in
ga mahnil po licu; toda naletel jo je slabo. Hlapca
namreč zgrabi sveta jeza, skoči v Germuta in ga po-
tlači za vračilo nekoliko na cesto. Germut se pa pri
tem zboji za svoje življenje in začne vse svetnike
na pomoč klicati, toda nobeden se mu noče pokazati;
sicer tudi ni bilo treba, ker je hlapec sam nato odne-
hal. Hotel ga je le poučiti, da naj pusti drugič ljudi
pri miru, kateri mu ničesar žalega ne storijo.

Tako pripovedujejo različne priče; nemški listi
gotove vrste ali njihov zvesti sodrug »Štajerc«
pa bodo seveda drugače pisali o tem neprijetnem obje-
mu, katerega je Germut popolnoma sam zakrivil.
Zvalili bodo po svoji stari lažnjivi navadi krivdo na
hlapca in naznanjali mogoče celo širnemu svetu, da
se je pripetil v Vuzenici »ein windischer Mordanfall
auf einen Deutschen«. Ne segajmo predaleč v pri-
hodnost, temveč potrpiamo, kako se bo ta špas še
razvil; Germut je namreč baje že sam naznanil svojo
nesrečo orožništvu. Čudno in žalostno pri vsem tem
je le dejstvo, da Germut kot nekdanji orožnik niti ne
ve, da nima pravice, mirnih ljudi psovati in klofutati,
bodisi že na cesti ali v svoji gostilni. Misli mari on,
da zanj kot »Nemca« (??) ne veljajo iste postave ko
za Slovenca? No, bomo videli.

pisuje, Helen Keller. Hočemo na kratko navesti na-
šim čitateljem o njej in njenem življenju najvažnej-
še in jih s tem še posebej opozoriti na zanimivo pre-
davanje ravnatelja g. Schreinerja, ki se vrši na belo
nedeljo popoldne v celjskem Narodnem domu. Jela
Keller je Američanka. Rodila se je v Tuscumbiji,
malem mestecu severne Alabame, dne 27. junija
1880, kot hčerka stotnikova. Stara je tedaj trideset
let. Rodbina njenega očeta izvira iz Švice. Čuden
slučaj je, da je eden njenih prednikov bil prvi učitelj
gluhonemih v Curihu. Od rojstva je bila Jelica
močen otrok, poln zdravja in normalnega telesnega
razvoja. Toda usoda je hotela drugače. V starosti
19 mesecev jo je napadla huda bolezen. Zdravniki
so jo sicer ozdravili, toda izgubila je vsled te bole-
zni pogled, posluh in govor.

Kolika žalost starišem!

Jelica je štela 7 let 3 mesece, ko se je v nje-
nem življenju zgodil zopet velik prevrat. Dobila je
učiteljico Ano Mansfield Sullivan. Koga bi bolj ob-
čudovali — ali gluhonemo in slepo bitje, ki se po-
speva s svojo energijo vedno v višje kroge vedno-
sti in znanosti — ali učiteljico, katere potrpežljivost
do nesrečnice ne pozna mej, samo da osreči ubogo
bitje? Sullivan je bila do 14 leta sama slepa. Umlji-
vo tedaj, da je imela sočutje do Jelice. Postala je
svoji učenki prijateljica in v igri je našla ključ, otvo-
riti temu nesrečnemu bitju vrata do znanja in spo-
znanja. Preobširno bi bilo se baviti s tem, kako je
učiteljica počasoma deklico spravila do umevanja
sveta in do pojmovanja. Interesantno je to in kogar

Štajerske novice.

a »Slovenec« se je po dvadnevem premiš-
ljevanju vendarle lotil nehvaležne naloge, namreč
obrambe dr. Šusteršiča na kritiko »Nar. Dnev.«.
Našel ni ničesar drugega v zagovor ko nek citat
»Tagespošte«, v kateri ta toži, da zna Slov. jed-
nota Bienenrothove slabosti dobro za se izrabljati.
Koliko je na pohvalo nemških žurnalističnih šmo-
kov dati, ve med nami vsakdo. Pa v sili je vrag
muhe in katoliški »Slovenec« ne zaničuje zavutih
fraz židovskega lista. Mariborska »Straža« in
»Slovenec« sploh ne moreta prehaliti uspehov
»Slovensk. kluba« in »Slov. jednote«. Toda —
kaki so ti uspehi, o tem ni govora. Kaj smo pri-
dobili v narodnem in gospodarskem oziru? S fra-
zami se mal in slab narod ne more nasititi. Čehi
so realnejši ko mi: oni presojujejo stvari kakor so
in jih tudi očito grajajo. Naše časopise pa na
ljubo par voditeljem molči... če tudi vsi dobro
vemo, da trpimo.

v Zabavljanje! »Nar. Dnevnik« je priobčil
te dni nekoliko člankov, s katerimi smo hoteli po-
dati le skromen komentar k običnemu zboru —
kmečke zveze. Klerikalcem so šli ti članki hudo,
hudo za nohte — to kaže včerajšnja »Straža«.
Kar v treh člankih in v nebroju notic odgovarja —
seveda ne stvarno, temveč z zmerjanjem in pso-
vanjem. Očita nam tudi, da — zabavljamo. Kle-
rikalci so sedaj vladajoča in odgovorna večina —
naj pokažejo kaj znajo in zmorejo. Kakor se kaže,
ne znajo in ne zmorejo ničesar drugega ko prazne
frazе in objube — zato je le umevno, da kot opo-
zicija in manjšina — zabavljamo in grajamo kle-
rikalne grehe.

a »Narodni listy« citirajo naše pripombe
k napovedanim pogajanjem glede obstrukcije v
štaj. deželnem zboru in potrjujejo, da je velika
razlika med slov. obstrukcijo v Gradcu in nemško
v Pragi: mi se borimo za ravnopravnost, dočim
hočejo imeti Nemci na Češkem navzlic temu, da
so številno in gospodarski slabši ko Čehi, nad-
vlado v deželi.

Storija o Jankovičevi napitnici v Kozjem. —
G. dr. Jankovič nas prosi za lojalno pojasnilo, da se
sicer ni vršil oficijelen sprejem ljubeznivega nem-
škega svetnika Doksata v Kozjem, da so se pa ne-
kega večera slučajno našli pri dekanu Tomažiču
g. Doksat, on, dr. Barle in še dva druga gospoda.
O napitnici piše dr. Jankovič: »Res je, da je g. sve-
tovalec Doksat tekom slovenske in nemške konver-
zacije včasih rabil tudi nekaj slovenskih besed, a
se nikdar ni nikomur — tedaj tudi meni ne — zahvalil
na napitnici v slovenskem jeziku...« Torej to se
je že pojasnilo, da g. Doksat ni govoril slovenski;
to bi bila jako dobra zafrkacija, na katero pa so
prišli pripovedovalci naše storije, ne pa Doksat sam,
kateri je očitno odgovoril na — nemško napitni-
co nemški... G. dr. Jankoviču mora biti g. svetovalec
zelo hvaležen za to, da ga pred javnostjo pere
suma, kakor da bi govoril v slovenski družbi iz
uljudnosti slovenski...

Savinjsko učiteljsko društvo zboruje dne 7. t.
m. ob 2. uri pop. v Kaplji pri Pihelbirtu. Dnevni red:
1. Naznanila predsedstva. 2. Najnovejša hrvaška
zgodovina, predava g. J. Jakše. 3. Predlogi in na-
sveti.

a Smrtonosen padec. Na Paki je ribičev
Peter tako hudo padel po stopnicah, da je čez
dva dni umrl.

to zanima, bi mu priporočali Jele Keller knjigo »Zgo-
dovina mojega življenja.«¹⁾ Sporazumela se je v prvi
dobi svojega učenja s svojo učiteljico in z drugimi
potom govorjenja s prsti. Dotični nesrečnej, ki mora
na ta način poslušati in govoriti, drži svojo roko v
roki drugega, s katerim občuje, zelo rahlo tako, da
se posamezne črke naredijo in stvarjajo s prsti. Se-
veda je tak govor počasen in utrudljiv.

V spomladi l. 1890 naučila se je govoriti v zavo-
du Horace Mann-šola in sedaj govori gladko, četudi
ne sliši in ne vidi nič. Nemost je tedaj premagala. —
Vrgla se je na to z vso močjo na študiranje raznih
jezikov in drugih znanostij. Učila se je francosko,
latinsko, nemško, prirodoslovne stroke, matemati-
ko, zemljepisje in zlasti še zgodovino. Leta 1896 je
vstopila na dekliško gimnazijo v Cambridge in je l.
1899 naredila izpit za vstop na univerzo. Leto nato
je vstopila v Radcliffe College. Študirala je nacio-
nalno ekonomijo, angleško literaturo in zgodovino
filozofije.

Povsod jo je premisljala in vodila gospica Sulli-
van, ki tudi sedaj še živi z njo. Ni naš namen očrtati
celo življenje in delovanje Jele Keller, ampak samo
opozoriti občinstvo na ta izvanreden slučaj. Potreb-
no se nam je zdelo podati nekaj življenjepisnih črtic
v boljše razumevanje predavanja g. Schreinerja.

¹⁾ Die Geschichte meines Lebens von Helen Keller.
Mit einem Vorwort von Felix Halländer. — Autorisier-
te Übersetzung von P. Selinger. 42. Auflage. — Verlag von
Robert Lutz Stuttgart 1908. — V knjigi je tudi osem slik.

JUTRI V SOKOLSKI DOM!

»Slov. del. podporno društvo v Celju« priredi
jutri 10. aprila 1910 v dvorani Sokolskega doma v
Gaberju veselico s pevskimi in tamburaškimi toč-
kami. Na sporedu je tudi zanimiva veseloigra, ki bo
zbujala mnogo zabave in smehu. Po končanem spo-
redu je prosta zabava in ples. V dvorani bo tudi
okusno opremljena kavarna. Za želodce, lačne in
žejne, bo skrbel gostilničar Sokolskega doma. Tudi
srečolov z lepimi dobitki bo marsikomu prinesel za-
bavo. Upamo, da bomo videli jutri v Sokolskem
domu množico Slovencev vseh stanov iz Celja ter
bližnje in daljne okolice. Upamo še posebej, da nas v
lepem številu počasti tudi sl. učiteljstvo, ki bo jutri
imelo v Celju svoj praznik, ter da se po resnem delu
dneva pri nas razvedri. Začetek veselice je ob 5.
uri popoldne. Vstopnina za osebo je 60 vin. Blagajna
je od 4. ure naprej odprta. — Odbor »S. D. P. D.«

a Celjska posojilnica oživiljena? Celjska po-
sojilnica je denarni zavod, ki bi lahko na Slo-
venskem reprezentiral najmanj isto moč, kakor
Kranjska hranilnica v Ljubljani. Ne bodemo
trdili, da v dosedanjem vodstvu ni mož, ki imajo
zasluge za razvoj zavoda. Toda kot odkritosrčni
prijatelji moramo obžalovati, da je slov. javnost
v zadnjih letih soglasno prepričanja, da zavod
trpi na starokopitnosti oseb, ki so si zasigurali
gospodstvo v tem zavodu na podlagi primerno
priprojenih pravil. Pravi se, da ima en odbornik
absolutno večino glasov pri volitvah. Mi nismo
nasprotniki zavoda, ampak želimo, da bodo vla-
dale v zavodu, ki ni last par mogotcev, razmere,
ki ne bodo izzivale k nezaupnosti. Po novem
načrtu združnega zakona bodo naše posojilnice
imele demokratično volilno pravico, kjer ne bode
več mogoče, da bi si par mož zasiguralo za zmiraj
nekontrolirano vodstvo zavodov, ktere je dvignil
narod s svojim znojem in trpljenjem do moči in
sijaja. Skrajni čas je že tudi v celjski posojilnici,
ki ima kmalu občni zbor, da se vladajoči gospodje
ne dajo zopet le z bojem prisiliti k temu, kar
more priti in utegne biti za njih — usodno, če
pride s silo! Demokratičnim načelom odgovarja-
joča sprememba pravil je najmanj, kar velewa
duh časa in modrost sedanjega vodstva. To je
naš nasvet.

Zvezna trgovina v Celju opozarja
vse posestnike vinogradov, da blagovolijo že sedaj
naznaniti, koliko bodo rabili gumitrakov za ve-
zanje trt, da bo mogoče pravočasno poskrbeti
dobro in sveže blago.

Dobivajo se v petih različnih kvalitetah, ka-
tere se proti takojšni vrnitvi pošiljajo na zahteve
na ogled. 195-1

a Pri včerajšnjih naborih v Celju je prišlo
75 fantov; potrjenih je 28.

v Južnoštajersko hmeljarsko društvo po-
roča z dne 1. apr. da se je pri obrezovanju hmelj-
ske rastline pokazalo, da hmelj ni tako dobro pre-
zimil ko navadno in da je napravil tudi znani
hmeljski škodljivec precejšnjo škodo.

v Žalski »Sokol« priredi jutri ob 1. uri pop.
pešizlet po državni cesti do Arje vasi, potem čez
Ruše, Pirešico in Loznico v Žalec nazaj. Bratje
naj pridejo v kroju. Zbirališče v restavraciji.

a Južnoštajersko hmeljarsko društvo v
Žalcu vabi k glavni skupščini, katera se bode
vršila na praznik, dne 4 aprila 1910 ob 3. uri
popoldne v dvorani gospe Hausenbichler v Žalcu
po sledečem sporedu: 1. Pozdrav predsednika. 2.
Letno poročilo. 3. Letni račun. 4. Vpisovanje
novih udov. 5. Volitev odbora. 6. »O pomenu po-
ljedelskih zimskih šol v obče« poročila gospod
Miloš Štibler. 7. Praktične izkušnje o hmeljarstvu.
8. Nasveti.

a Iz Polzele. Po očali smo že zadnjič, da
vpripori polzelska C. M. podružnica v pondeljek,
dne 4. aprila popoldne ob 3. uri v gostilniških
prostorih g. Cimpermana veliko ljudsko petde-
janko »Na Osojah« v prid D. C. in M. Vse pri-
prave so dovršene, diletanti pridno študirajo in
vadijo vloge, sedaj je še na vas sosesčani iz bližnje
in daljnje okolice, da nas posetite sebi v zabavo,
našim narodnim diletantom v spodbujajo, družbi C.
M. pa v gmotno korist — v čim večjem številu.
Polzela je važna postojanka, je pa tudi v nevar-
nosti, kar je vsakomur že znano. Zato pričaku-
jemo mnogobrojnega poseta 4. aprila od strani
rodoljubnega okoliškega občinstva in to tembolj,
ker so na vse strani ugodne zveze. Po končani
predstavi se bo nudilo cenjenim gostom obilo za-
bave. Mehki valček ciganske godbe Rojeve bo
zazibal v iahen ples in divilo se ti bo srce ra-
dosti. Z duhom krepilo se ti bo lahko i telu tvoje
ob dobri kapljici. Torej v pondeljek, 4. aprila vsi
v Polzelo. Na veselo svidenje!

v Opozorjamo podjetne trgovce ali pridne gostilničarje na današnji oglas, v katerem se ponuja primerna hiša s posestvom na zelo prometnem kraju v ljubljenski okolici.

a Pri vojaških naborih v Laskem trgu je bilo danes 147 fantov, izmed teh je 62 potrjenih.

Ciril-Metodava podružnica za Slovenjigradec priredi v nedeljo 3. aprila ob 3. uri v Kačovi restavraciji v Šmartnu svoj redni občni zbor združen z veliko ljudsko slavnostjo. — V imenu glavne družbe govori g. pot. učit. Ivan Prekoršek iz Celja. Slovence, Slovenci, pridite v častnem številu in pokazite, da živite za napredek narodov!

Imenovan je za okraj. zdravnika v Konjicah Nemec dr. Friderik Blank.

a **Koledar „Slov. Planinskega društva“** izide koncem maja ali začetkom junija. Vseboval bo koledarnik od 1. maja 1910 do 1. maja 1911 in razne spise o planinstvu. Uredi ga gosp. Fr. Kocbek. Stal bo nevezan 40 vin., vezan 1 K. Čisti dobiček koledarja je namenjen za zgradbo nove kočice na Korošici pod Ojstrico.

a **Svarilo pred sleparji!** Po Poličanah in bližnjih vaseh je hodil pred dobrim mesecem neki človek, ki se je izdal za agenta neke velike fotografske tvrdke. S sladkim jezikom je izvalil od mnogih ljudi male slike, ki bi jih bila imela tvrdka povečati za prav neznatno ceno. Da bi bila stvar bolj verjetna si je pustil izročiti sliko in enem že 50 vinarjev naprej. Sedaj pa ni slike, denarja ne potepuha od nikoder. Dajte ga zapreti, če se prikaže.

v **Ustrelil se je pri Arvežu** 48letni pisarniški uradnik Franc Warianek. Pred kratkim mu je umrl šef, odvetnik dr. Pichler in moža je skrb za bodočnost guala v smrt.

v **Monopol za petrolej?** Nekateri listi poročajo, da se vlada bavi z mislijo upeljati državni monopol na petrolej. Med avstrijsko in ogrsko vlado so se baje že vršili tozadevni dogovori in se je pokazalo, da ni nobenih težav in da tudi ne bi bilo treba še posebnih dogovorov za upeljavo tega monopola.

v **Od Sv. Ruperta v Slov. gor.** Na Veliki ponedeljek pred mašo je želarski sin Janez Lorbek 19letnega posestniškega sina K. Trinkausa, oba iz Čermlešaka, — v led neprevidnosti s pištolo vstrelil v prsa in ga nevarno ranil. Trinkausa so takoj v bolnišnico odpeljali.

a **Grobokop pozabil na mrtveca.** V vitanjski mrtvašnici so našli truplo otročiča, ki je že smrdelo. Zločin je izključen. Grobokop je pozabil (!) na dete v mali rakvi.

Slovenici! V mariborskem slovenskem gledališču se igra na belo nedeljo 3. aprila t. l. tridejanka veseloliga »Kloluta za stotisoč frankov.« Začetek točno ob 8. uri zvečer. Slovenici! Vsi v slovensko gledališče!!

a **Iz Maribora.** V preteklem tednu je priobčila mariborska „Straža“ članek o nekem slov. trgovcu, ki je dal nekaj letakov tiskati v Mostböckovi tiskarni, namesto pri njih. Da bode pa tudi naše občinstvo zvedelo, kako pridno podpirajo gospodje okoli „Straže“ narodne trgovce, naj služi sledeče: Dotična trgovina je v Mariboru ena najstarejših narodnih podjetij in žalibog bolj podpirana od nasprotnikov kakor pa od lastnih Slovencev. Gospodje okoli „Straže“ pa, ki mislijo, da se ima le njih podpirati, še niso prišli do prepričanja, da bi tudi narodne trgovce trebalo podpirati. Saj je vendar že mnogo narodnih trgovin v Mariboru, kar gospodje okoli „Straže“ tudi vedo, saj so vendar že dovolj denarja od njih dobili. Pa seveda, za njih so le merodajni, Korošec, Sirk, Kautschitsch, Pirchan, Gaischek itd. Ti gospodje hočejo toraj predbacivati drugim narodno mlačnost, sami so pa v tem oziru najslabši. Da pa je dal omenjeni trgovec tudi pri Mostböcku enkrat nekaj tiskati, je popolnoma opravičeno, ker dobi od te tiskarne po več sto kron letnega zaslužka, kaj pa od „Straže“? Toraj, gospodje okoli „Straže“, svetujemo vam za bodoče, da pustite naše narodne trgovce popolnoma pri miru, pometajte raje pred svojim pragom ter se primite za nos, kajti vam smrdi narodna zavednost najbolj.

a **Iz Maribora.** Na čuden način agitira za nemško Nizjeavstrijsko zavarovalnico glavni zastopnik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani J. Pograjc v Mariboru v zadnji številki „Straže“. Obljublja namreč, da daruje za obmejne Slovence po 4 K od svoje provizije, ako se kdo pri njem zavaruje na življenje. Na tak način delajo klerikalci reklamo za nemške zavarovalnice ter jim

spravljaše tako tisočake in tisočake. Spet lep dokaz klerikalne narodnosti. Opozorjamo pa naše občinstvo na edine narodne zavarovalnice, ki so: „Prva češka“, „Slavija“ in „Croatia“, ki darujejo tudi mnogo za narodne namene.

a **Zahvalo.** Dne 21. marca se je vršila na zasebni slovenski šoli družbe sv. Cirila in Metoda na Muti skušnja za oñe učence, ki so dovršili 14 let. Ker šola še nima pravice javnosti, sta prišla g. nadučitelj Viher in g. učitelj Urek iz Vučenice ter sta otroke skušala. Postavni taksi v znesku 50 K sta se radovoljno odrekla na korist družbi. Zato njima izreka podpisane iskreno zahvalo. Nadučitelj Hren.

Muta. Gospod urednik, dovolite, da tudi jaz nekaj napišem o naši zapuščeni Muti! Tü kaj nas nemški trgovci tako zaničujejo, da nas ne morejo bolj. Poglejte, dragi slovenski kmetje, kaj se mi je pripetilo pri nemškem trgovcu Počivavšku. Pred kratkim sem poslal svojega majhnega sina v slovensko trgovino na Muti po neke reči. Na listek sem slovensko napisal, a fant se je zmotil in je šel v nemško trgovino; ko tam pokaže napisani slovenski listek, so ga nahlulili in mi rekli, da mora imeti nemško napisano, drugače ne dobi blaga. Seveda se je fant žalosten vrnil in mi vse doma povedal. Toda jaz sem nemškemu trgovcu Počivavšku povedal, da jaz znam slovenski in nemški jezik, njemu pa dišijo samo slovenski groši, a slovenski jezik ne. Ker je ta nemški trgovec tako drzen, da noče slovenske besede slišati, bodem tudi jaz sedaj tako in ne bom mu s slovenskimi groši žepov krpal. Slov. kmet.

v **Na Muti se je vršila na velikonočni ponedeljek** v ondotni slovenski šoli naše šolske družbe lepa veselica, ki se je za naše razmere na jezikovni meji dokaj dobro obnesla. Kmečki fantje in dekleta so kaj dobro povedali nekaj primernih deklamacij. Domači tamburaši so udarjali nekaj lepih komadov. Na to se je uprizorila šaljiva dvojeanka „Trije tički“, pri kateri se je občinstvo od srca smejalo. V obče smo bili z vsemi igralci prav zadovoljni ter smo opazili lep napredek naših diletantov od lanskega leta sem. Prav dobri so bili piskrovez, krojač in sodnik. Pa tudi manjše uloge so se dobro igrate. Na to je nastopil gosp. Franc Mravljak ter je navdušenem govornu razložil, kako nas zatirajo naši narodni nasprotniki povsod, doma in v dež. zboru in kako Slovenci vstajamo in se borimo za našo boljšo bodočnost ki mora priti, kljub pritisku nasprotnikov, ki nam hočejo vzeti jezik, vero in zemljo. Pojasnil je tudi obstrukcijo v deželnem zboru. Njegovemu zanimivemu in jedrnatemu govoru so sledili poslušalci z vso pažljivostjo. Vuzeški igralci so zaigrali nekaj lepih komadov na lok, kar je bilo našim ljudem zanimiva novost. Zepelo se je nekaj pesmi in pričela se je domača neprisiljena zabava, ki je trajala do poznega mraka, na kar se je občinstvo zadovoljno razšlo.

Pripomniti moramo, da je veselico priredilo „Bralno društvo pri Sv. Primožu“, ki je član slovenske krščanske socijalne zveze, kot svojo prvo veselico.

In kljub temu so se je udeležili razni vrli rodoljubi iz Vuhreda in Vučenice. To pripominjamo zaradi tega, da se vidi, da ne poznamo pri naš strankarstva v narodnih stvarih. Gospa Pahernik iz Vuhreda je darovala sodček pijače, da se je moglo ljudi vsaj nekoliko pogostiti, ker nimamo svoje gostilne. Hvala ji.

Ta veselica je pa naše nemčurje hudo razkačila. Najeli so za dve kroni nekega komedijanta, da je bobnal na trgu pred šolo in vabil ljudi v svojo komedijo. Naši ljudje so se pa smejali in prihajali k nam. Ker to ni nič izdalo, so dobili neko barabo, ki je hodil sem pa tja našemljen in zabaval nemškutarske poslušalce nasproti slov. šoli. Za take otročarije so naši ljudje prepametni. Vendar bode treba malo drugače nastopiti proti takim ljudem. — Najbolj jih je jezilo, da je prišlo še dosti občinstva kljub temu, da je bila za veselico vstopnina.

Sicer se bodo morali pa ti naši „prijatelji“ privaditi še na marsikaj drugega ne samo na veselice. Najbolj razjarjet je bil nemčur Aner, ki se je priselil kot Slovenec iz Sl. Bistrice.

v **Graška brivska zadruga** je sklenila, da naj imajo brivci v Gradcu na Velikonočni ponedeljek, Binkoštni ponedeljek in na Štefanovo zaprto. Zgodilo se je to na prošnjo pomočnikov.

a **Boj med krojaškimi pomočniki in mojstri v Gradcu.** Graška krojaška zadruga naznanja, da so tisti krojaški pomočniki, ki bi do 5. aprila

ne prišli zopet v delo, odpuščeni. S tem se je torej pričel plačilni boj med kroj. mojstri in pomočniki v Gradcu.

a **Po ceni hrana za perutnino.** V vsakem gospodarstvu menda ne bo znano, da je seme solnčnice jako dobra hrana, ki pri kokoših tudi na nesenje jajc dobro upliva. Porotniki se vržejo celi cveti, iz katerih zna prav dobro seme izključvati. Ker solnčnice jako neenako dozorevajo, ima perotnina za več tednov prav dobre hrane. Zato naj gospodarji sejajo čim največ solnčnic, osobito še oni, ki solnično seme porabljajo tudi za pridobivanje olja.

Druge slov. dežele.

a **Gostilničarska zadruga v Ljubljani** je imela v četrtek občni zbor, ki je bil jako buren, ker je bila zastopana močna opozicija proti zdajšnjemu odboru in posebej predsedniku Tostiju, ki so se mu očitale naravnost nekorektnosti.

a **Umor na Begunjsčici.** Poročali smo lansko jesen o umoru kmetskega fanta Božiča na Begunjsčici. Našlo se je novembra njegovo truplo, pa brez glave, pozneje enkrat pa klobuk — prevrtan od krogle. Splošna je bila sodba, da je fanta ustrelil lovec barona Borna, Pavel Eisenpass — iz narodne mržnje. Nemški listi so takrat tajili in zavijali, češ, da je fant bil ustreljen na lovu od svojih tovarišev, a preiskava je dognala, da je morilec pokojnika vendarle imenovan Eisenpass. Zakaj je ustreljenemu glavo odrezal in jo neznano kam spravil, bo vsakemu jasno. Drž. pravdnistvo je dvignilo proti Eisenpassu „obtožbo“ zaradi — pregreška zoper varnost življenja. Obtožnica pa je tako kuriozna, da je bolj obramba nego obtožnica. Tako trdi v tej obtožnici strokovnjak v osebi ljubljanskega državnega pravdnika med drugim, da je glava tekom oktobra in novembra od trupla odgnila in se potočila v globel, odkoder so jo odnesle ptice roparice. Sodna razprava se je pričela danes.

a **Trgorsko-obrtna banka v Ljubljani** je imela v l. 1909 čez 42 milijonov kron prometa.

a **Priznanje umora.** Pred nekaj dnevi se je poročalo o umoru, ki ga je pri Sv. Ani v Trstu na slabomnem Ferd. Abramcu izvršil neki Martin Braico. Pred umorom je izvršil ali skušal izvršiti na njem nenravni zločin. Braico je nekaj časa tajil, sedaj pa priznal.

Proti bolestim vsled žolčnega kamna

se uporablja od mnogih zdravnikov staro preizkušena **Franc Jožef**-ova grenčica z izvrstnim uspehom. — Ta rudninska grenčica ima že od narave lastnosti rahlo in zanesljivo razkrajajočega sredstva v zelo veliki meri. — Dnevna količina: 1. kozarec poln segret in zavžit na tešče. — Pri nakupu naj se zahteva pristno „Franc Jožef-ovo“ grenčico in naj se ne pusti si vsiliti kaj manj vrednega. 6

Po svetu.

v **Vas v plamenu.** V Adandu v samogyanskem komitatu je izbruhnil ogenj v hiši občinskega tajnika radi dosedaj še neznanega vzroka in v pol uri je bila cela vrsta hiš v plamenu. Nastala je grozna zmešnjava in vsako je poskušal vsaj nekoliko rešiti. Matere so iskale ihte svoje otroke in vse je begalo kakor brez uma okrog. Pogorelo je trideset hiš in vsa škoda znaša nekako 150.000 kron. Nekaj škode je z zavarovalnino pokrito, kar je za madjarsko vas redek slučaj.

v **Zeppelinov brat umrl.** V Stuttgartu je umrl grof Viljem Zeppelin v starosti 85 let. On je bil prej avstrijski stotnik, a je izstopil iz službe. Pokojnik je brat aviatika Zeppelina.

v **Velikanski štrajk.** V Bilbao na Španskem stavka 800 pečarskih in lončarskih pomočnikov, ker mojstri niso izpolnili svojih obljub.

v **Trčenje dveh ladij.** Iz Astrahana javljajo, da sta trčila na potu v Baku drug ob drugega parobrod „Ismael“ in parobrod „Argo“. Poslednji se je potopil.

v **Oficirji brez konfesije.** Radi nekega danega slučaja je odločilno dunajsko vojno ministerstvo, da smejo biti tudi oficirji armadno javljeni kot brez konfesije. Zakaj se to tudi uradnikom ne dovoli? K veri siliti je blaznost.

Telefonski promet. Včeraj predpoldan so predali prometu telefonsko progo Benetke-Trst-Dunaj. Avstrijsko vlado je zastopal avstrijski generalni konzul v Benetkah, baron Baum von Appelskofen, italijansko pa Comodore Marchi. Navzoč je bil seveda tudi ravnatelj tržaškega poštnega orožja, dvorni svetnik Pattay in dotični italijanski ravnatelj.

a Pohujšanje pri procesiji. Poljski listi javljajo iz Ozorkova, da so za časa velikonočne procesije stali trije oficirji v civilnih oblekah pred cerkvenimi vrati, ne da bi se kdo odkril. Ko je mimogredoči duhovnik enega opomnil, da se je treba odkriti, ga je ta udaril prešerno po obrazu, vsled česar je ljudstvo tako zdivjalo, da je storilec komaj ušel gotovi smrti. Vendar so ga pa na povelje občinskega načelnika prijeli, da ga predajo sodišču.

a Slovaki, ki doma na Ogrskem ne smejo snovati sokolskih društev, jih pa snujejo v Ameriki, kjer imajo 192 moških in 58 ženskih sokolskih društev z 5330 moškimi in 1134 ženskimi člani. Imajo tudi svoje sokolsko glasilo „Slovenski Sokol“.

a Petdeset ciganov je utonilo 20 kilometrov od ruskega mesta Luga v Čermeljskem jezeru. Cigani so se vozili po noči na večjih saneh in se hoteli, da si prikrajšajo pot kar preko jezera, dasi so vedeli, da je že led precej zbrznel in da se na dnu jezera topli vrelci. Ko pridejo prve sani na sredo jezera, se je led udrl in med cigani je nastal strašen vrišč. Sledeči potniki so mislili, da so njihove tovariše napadli roparji in so se podvzivali na pomoč. Ali komaj so dospeli na lice mesta, so se tudi oni pogreznili v globini. Utonili so vsi razven starih, ko so se še bili pravočasno rešili, ker so poskakali iz sani.

Ruskega špijona so prijeli pri Weyeru na Gornjem Avstrijskem v bližini važne vojaške postojanke. Rus govori slabo francosko, je rekel, da se piše Sierzpntowski in je baje 27 let star pisatelj iz Varšave. Na vprasanje, kako je prišel na Gornje Avstrijsko, je povedal, da je bil v Nizzi, kjer so mu ukradli kovčeg, vsled česar je moral peš domu. Tajca so predali dunajskemu deželnemu sodišču.

v Pri delu ponesrečil. V Schlittelsu na Tirolskem je padel na cvetno nedeljo usnjarski pomošnik Ivan Pararič iz Hrvatskega v veliko kad za strojenje in je utonil. Ker so ga kmalu pogrešali, so ga začeli takoj iskati, a do velikonočne sobote brez uspeha. Še le ta dan je prišlo mrtvečevo truplo izpod kož na površje.

v Tožba med dediči. Princesinja Lujza Koburska je tožila v Bruselju baronico Vaughan in predlagala, da naj ona izroči dve vili v Ostende, ki jih jej je bil kupil kralj Leopold za 137.000 frankov. Lujza trdi, da oče ni bil upravičen, kratiti otrokom na ta način premoženje.

v Ženska osveta. V vasi Halboka pri Jassyju so se zbrale vse ženske pred cerkvijo, da sodijo kmetico Pasku, ki so jo smatrale za moža nezvesto. Razjarjene babe so prijele Paskujevo in so jo tako dolgo mučile, dokler ni umrla. Policija je zaprla tri ženske. So pač to čednostni angeljčki.

Pad zasedenega balona. Balon nekega draždanskega aeronauta je padel s petimi potniki pri Bekes-Csabi na Ogrskem na tla. Potnikom, ki so lahko ranjeni, je prihitel takoj na pomoč neki gospodarski uradnik grofa Trautmannsdorfa. Potniki so odporni zopet v Draždane.

v Ladja „Vertes“ družbe ogrsko-hrvatske je nasadla ob otoku Braču v dalmatinskem vodovju. Vsled silne burje je butnila ob skalo in zadobila veliko vrzel. Mornarji neprenehoma izsesavajo vodo. Iz Reke in iz Velikega Lošinja so odšle ladje na pomoč.

v Rothschildov dar. Baron Rothschild je poslal ministerskemu predsedniku grofu Khuen-Hedervaryju 2000 kron za nesrečne prebivalce — vasi Okorito.

v Železniška katastrofa pri Mühlheimu. Vodjo luksuznega vlaka, ki je vozil čez Signal za čakati, so še ono noč zaprli. Nekateri vojaki so povedali, da se jim je tresk obeh vlakov zdel primeroma mal in da je bilo pri tem le malo trušča. Nesrečo so se le prav opazili, ko so začeli vrišč in vpitje onih, ki so bili med razbitim tramovjem in železjem. Za vzrok nesreče se še nič prav ne ve. Vendar pa nihče ne taji, da je na čuden način bil izdan za oba vlaka naenkrat signal, da smeta na postajo. Nesrečo je še povečalo dejstvo, da je mogel vodja luksuznega vlaka opaziti vojaški vlak na malo razdaljo. Proti uradniku Rogerju in ne-ranjenemu vlakovodji so že navedli preiskavo. — Stanje mnogih ranjenecv je zelo nevarno in bati se je, da bo v celem do 28 mrtvih. Mnogim so odrezali roke ali noge. Škoda je zelo velika.

v Štrajk v semenišču. Za velikonočnih praznikov je prišlo v zaderskem semenišču do slučaja, kakor ga ta stari závod ne pomeni. Nadzorstvo je namreč odredilo, da se gojenci ne smejo odstraniti za praznikov in da morajo ostati v závodu. Mera je bila prestroga in zato je 21 gojenecv svojevoljno odšlo, da preživijo 10 dni v krogu svojih domačih. Apostolski upravitelj Pulisič se je na to prav po pogansko razljutil in je vse nepokorne sinove izključil iz závoda ter jim prepovedal nositi duhovsko obleko. Krščanskega usmiljenja in krščanske pokorščine pač ni več na svetu.

v Begunci turške vojske. Nedavno je iz Turčije pobegnilo 20 vojakov, sedaj že zopet javljajo, da jih je pribežalo v Sofijo drugih 6. Vsi pravijo, da so bili za časa Hamida v Carigradu, potem pa so jih premestili v pokrajino, kjer se je z njimi akrajno grdo postopalo.

Kopniški stotnik, čevljar Wilhelm Voigt, je kupil v Rixdorfu, berlinskem predmestju, malo gostilno, kjer je hotel že početkom aprila početi s točenjem. Ne ve se pa, če mu bodo dovolili koncesijo.

Neprevikni narednik. Pri Mühlhausenu je opazil 31. marca revdirajoči monter na stojalu električnega voda nekega narednika, ki si je izbral ta prostor za opazovanje. Monter je zahteval, naj se odstrani, ali ker ni hotel tega storiti, ga je v jezi potegnil, na kar je narednik padel na žico, ki ga je pri priči usmrtila.

Podivjani oče. — Brezposelni pevec Heinrich Hild v Freiburgu na Nemškem je vrgel po zakonskem prepiru svojega triletnega sinčka z okna tretjega nadstropja na cesto. Otrok se je na ulici razletel.

Četrli ljubimec gospe Toselli. Govori se, da se nahaja rojena grofica Montignoša in ločena žena Tosellijeva v Rapallu. V njeni družbi se nahaja mlad poljski aristokrat, dočim se za Tosellija ne ve. Toselli je pobegnila kot soproga saškega prestolonaslednika z domačim učiteljem Gironom, potem je pa še temu ušla in se obesila Toselliju na vrat. Sedaj pride na vrsto omenjeni Poljak. Da se ji le hoče!

Prinasa črnogorskega Milinoviča so pokopali v Baru. Pogreba se je udeležil sam knež z rodovino, vojaštvo ter katoliško in pravoslavno duhovstvo. V Bar je prispela ogromna množica, da spremlja škofa na zadnji poti.

Profesor Achenbach je kot najstarejši nemški slikar umrl včeraj v Düsseldorfu v dobi 94 let.

Vstaja v Liberiji. V Liberiji je prišlo do precej resnega gibanja, ki je naperjeno proti Angležem.

Morilec deklet v New-Jorku. Mladostni Nemec Walter je sistematsko ropal mladim dekletom denar. Imel je navado, izvabiti deklet v svoje stanovanje, jo posiliti in jej na to vse vzeti. Weelerjeva se mu je najbrže prehudobno branila, vsled česar jo je umoril in obesil v dimnik. Walterja so na dvorišču jetnišnice pokazali dekletom, katere je z inserati izvabil k sebi in vse so ga takoj prepoznale. Walter ima gotovo še več zločinov na vesti.

300.000 stavkajočih premogarjev štejejo v treh ameriških državah. Včeraj opolnoči so prenehali z delom. Upati je, da se posestniki premogovnih jam kmalu udajo.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Praga, 2. aprila. »Čech« poroča, da bode vlada šelje po Binkošti pričela z novimi pogajanjmi za delazmožnost češkega deželnega zbora.

SKUPNO POSTOPANJE ČEŠKIH STRANK.

Praga, 2. aprila. Vodstvo mladočeške stranke poziva ostale češke stranke, naj bi opustile malenkostno prepiranje med seboj in se raje združile za skupno politiko in taktiko, da se čim preje odstrani Slovanom sovražni Bienenrthov sistem.

ČEŠKI IZVLEČKI POŠTNE HRANILNICE.

Praga, 2. aprila. Vodstvo narodne jednote poštmavske je sklenilo zavračati nemške izvlečke poštne hranilnice in zahtevati češke. Objednem je izdalo poziv na zasebnike in trgovce, kateri so v zvezi s pošno hranilnico, naj se tej akciji pridružijo.

KHUEH NA DUNAJU.

Budimpešta, 2. aprila. Po dosežanih določbah bo potoval Khuen še danes na Dunaj, da ga bode jutri sprejel cesar v posebni audijenci. Vlada se mrzlično trudi, da si pridobi vse nasprotnike dosežanje koalicije za se; odtod izvira tudi ustvaritev procesov proti narodnostnim in socijalističnim vodjem.

BISMARCKOV ROJSTNI DAN.

Hamburg, 2. aprila. Vsenemška zveza in še 20 drugih vsenemških društev in korporacij, med njimi tudi nekatera iz Avstrije, je položilo včeraj ob 95. rojstnem dnevu kneza Bismarcka na sarkofag vence.

GONJA PROTI ŽIDOM NA RUSKEM.

Petrograd, 2. aprila. Na ruskem plemiškem kongresu je predlagal poročevalec o židovskem vprašanju, naj se dosežejo v varstvo in obrambo ruske države nove odredbe proti židom. Predvsem se naj židje popolnoma izključijo iz armade in se jim naj prepriči tudi prostovoljni vstop v njo. Prepove se jim naj obisk vseučilišč, naj se izključijo iz zemstev in vseh državnih služb. Predlog je navzoče plemstvo z velikim navdušenjem sprejelo.

CILJI NOVE ITALJANSKE VLADE.

Rim, 2. aprila. Nek član sedanje italj. Vlade je izjavil z ozirom na poročila vatikanskih listov, da nova vlada nikakor ne bode zasledovala protiklerikalne politike, ker ima na drugih poljih mnogo nujnejšega in važnejšega dela. Zunanja politika ostane ista kakor je bila. Nova vlada bode hodila po potih Giolittijevih in Tittonijevih.

OGNJENIK ETNA.

Catania, 2. aprila. Glavni tok lave se pomika 10 met. na uro proti Borellu in Belpassu. Vendar pa sta oba kraja vsled formacije tal izven nevarnosti. Kamenje in pepel še vedno pada v velikih množinah. Prebivalstvo se je pomirilo.

ROOSEVELT V NAPULJU.

Napulj, 2. aprila. Dopoldne ob 8.30 je dospel sem biv. predsednik amer. Zjed. držav, Roosevelt. Sprejel ga je prefekt v družbi z ameriškim poslanikom in konzulom.

PRAVOSLAVNI CERKVENI KONGRES.

Budimpešta, 2. aprila. Uradni list javlja, da bode sklican srbski cerkveni kongres dne 29. majnika v Sremske Karlovice.

DRZNA TATVINA.

Pariz, 2. aprila. Na vlaku iz Pariza v Lyon je ukradel nekdo denarno pošiljatev banke »Credit Lyonnais« v znesku 30.000 frankov v zlatu. O tatni nobenega sledu.

UMIROVLJENJE ORŠKIH OFICIRJEV.

Atene, 2. aprila. Nekaterim starejšim častnikom, katere se bode prisililo stopiti v pokoj bodisi zaradi starosti bodisi zaradi nezmožnosti, se bode namignilo potom zasebnih pisem, naj vložijo prošnje za upokojitve, da si prihranijo sramoto prisilnega umirovljenja.

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglašja, da hoče Kathreiner in vzame le take izvirne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja

Tržne cene.

1. aprila.

Dunaj: Žitna borza. Tendenca je bila vsled poročil o dežju v Banatu slaba. Pšenico in rž se je dalo le po zadnjih cenah oddati. Promet je bil neznaten. Koruza je bila medla in za 5 vin cenejša, oves je pa bil za 5 vin višji.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 158 do 160 v. mlade težke 167 do 168 vin., mlade, srednje 167 do 168 v. mlade, lahke 171—173 vin. Zaloga 28.013 komadov. Prignano — komadov, odgnano 663. Ostalo torej 27.350 komadov. Tendenca mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 13'56 pšenica za maj K 13'49, pšenica za oktober K 11'23, rž za april 8'55, rž za oktober K 8'49, oves za april —, oves za oktober K 6'86, koruza za maj K 6'09, koruza za julij K 6'26, ogrščica za avgust K 13'85. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendenca trdna, promet 6000 q, pšenica v efektivu za 5 vin višja, kasha je nespremenjena, ostalo nespremenjeno. Termini spočetka za Ameriko in za nakup trdni, pozneje vsled poročil o dežju medli. Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40 1/4 do K 41 1/4 za dobavo 40 1/2 do 41 1/2. Tendenca trdna.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 34 10, nova kampanja kron 26'65. — Tendenca trdna. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 192 — namizna slanina 165'—.

a Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.

Sprejme se: knjigovodji 3, kontorista 2, poslovođa 1, skladiščnik 1, pomočniki mešane stroke 1, pomočnika železniške stroke 2, pomočniki manufakturne stroke 3, pomočnika specerijske stroke 2, pomočnik galanterijske stroke 1, potnik 1, blagajničarke 2, kontoristinj 2, prodajalk 5, 3 učenci in 1 praktikant.

Službe iščejo: knjigovodja 1, kontoristi 3, korespondenti 3, poslovođa 1, potnik 1, skladiščnik 1, pomočnikov mešane stroke 17, pomočniki železninske stroke 3, pomočnikov manufakturne stroke 6, pomočniki specerijske stroke 9, pomočnika modne in galanterijske stroke 2, kontoristinj 10, blagajničark 5, prodajalk 9, 2 učenca in 1 učenka.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikár!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako vživaš

Najboljši želodčni likér!
Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost " " 4.80.
Naslov za naročila: „Florian“, Ljubljana.

Svarilo pred ponaredbami!

34

Iza prodaj je blizu Ljutomeru
hiša, v kateri je
gostilna in
zelo pripraven prostor za trgovino vseh vrst.
Dobi se lahko s hišo tudi krasno posestvo.
Vprašati je treba pri **dr. Chloupeku v**
Ljutomeru. 230 3 1

Prodajalka

vešča trgovine mešanega blaga se sprejme.
Ivan Slavinec, Šmartno pri Litiji.
227 3-1

Slamniki

iz „Slamnikarske zadruge“ na Kranjskem, vse
vrste za dame, gospode in otroke so po vzorcih
na izbiro po čudovito nizkih cenah pri podpisani
tvrdki. — Ker so le vzorci na razpolago, prosim,
da si jih cenj. občinstvo še o pravem času izbere,
da ne bo pri naročilih nobene zamude.

Vilko Weixl, Maribor, Gosposka ulica 33.

Stenografinjo

veščo slovenske in nemške stenografije ter
strojepisja, sprejme **dr. Ferd. Müller,**
odvetnik v Celovcu. Vstop takoj. Plača po
dogovoru. 229 3 1

Za zbirko slik

se kupijo po najboljših cenah
dragocene slike in umetni projekti.
Ponudbe na „J. H. 82.926“ na anončno
ekspedicijo M. Dukas nasl. Dunaj I./1. 226 1

Agenti!

Potniki, zastopniki in druge osebe z širšim
znanstvom pri privatnikih se iščejo **takoj in povsod**
v vseh krajih, mestih in okrajih za prodajo no-
vega, pri vsaki rodbini lahko razprodajnega
predmeta proti visoki proviziji in mesečno plačo
100 kron. — Ponudbe pod šifro „Guter Neben-
verdienst 1910“ na Rudolf Mosse, Praga, Graben 14.
228 2-1

Prostovoljna razprodaja.

V ponedeljek, dne 4. aprila t. l., na praznik
Marijinega oznanenja se bode ob pol 1. uri
popoldne na licu mesta posestvo

Sv. Kunigunda pri Celju

potom **prostovoljne dražbe** na drobno
razprodajalo. 224 1-

Ravnokar so došli najnovejši čevlji spomladne sezone!

Vsakemu nudim priliko, da si v največji in prvi celjski
zalogi čevljev kupi čevlje po najnižjih cenah. — Moški
čevlji od 7 K do 24 K; damski čevlji od 6 K do 22 K;
čevlji za otroke od 1 K naprej. Za obilen obisk se priporoča

Štefan Strašek 212 4 4

zaloga čevljev in potrebščin v Celju, Kovaška ulica.

Stara trgovina z mešanim blagom

v lepem trgu Savinjske doline, na dobrem pro-
storu se zaradi rodbinskih razmer odda za več
let v najem po zelo ugodnih pogojih. — Ponudbe
na upravnništvo tega lista. 218 2 2

Trgovski sotrudnik

se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga
L. Kuharič, Ormož. Ponudbe naj pošljejo
le boljše moči. 222 3-3

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini
tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje.
Naročila izvršujem točno.

Veletgovina z železnino
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Proda se

zaradi bolezni dobroidoča špecerijska trgovina s prodajo
piva, vina in žganja. Odda se takoj za nizko ceno 1000 K.
Vpraša se, v Gosp. ul. št. 15, (Sadnikova hiša) 208 2 2

Hiša v Celju

ležeča tik mesta z velikim vrtom, kateri je pri-
praven za stavbišča, **se proda** za 11.000 K.
Naslov se izve pri upravnistvu tega lista. 183 4-4

Ženitna ponudba.

Samec, star 25 let, lastnik lepega posestva
na Kranjskem se želi v svrhu ženitve seznaniti z go-
spodično poštenih starišev iz dežele, v starosti
19—25 let, ki bi bila varčna, dobra gospodinja
ter vešča kuhinjstva, gostilne, kmetije in proda-
jalne ter imela nekaj gotovine. — Le resne po-
nudbe je poslati do **8. aprila** s sliko pod
naslovom **poštno ležeče št. 92 Zagorje**
ob Savi. — Za tajnost se jamči. 209 3-3

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše
in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za
vsako vrsto zemlje. — Vsebinska strogo
garantirana. Zajemčeno najhitrejši uspehi,
največja množina pridelka. Za pomla-
dansko setev potrebno neobhodno. —
Dalje amonijakove, kalijeve, solitarjeve
in superfosfate se dobiva pri tovarni
umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah
in društvih. 9 28-13

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivega, dobrega, puljenega
2 K, boljsega 2 K 40 h; prima pol-
belega 2 K 80 h; belega 4 K;
belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg
velečnega, snežnobelega, pulje-
nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha,
sivega 6 K; 7 K; belega, finega
10 K. najfinejši drsnl puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega san-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavl-
koma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen s novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K,
14 K, 16 K; zglavnički 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 59 25-11

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Sukna

in modno blago
za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v **Humpolcu** na Češkem.

Vzorel franko. 96

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-5

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči
račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastonj in pošiljatve čez K 20'—franko. Zahtevajte **'Bomba' tkanina**, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15'50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8'—, fini K 10'—, zelo fini K 12'—.

32 52-13

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

Poštne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, polivanje in strganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.

Agro-Merkur

- - v Ljubljani. - -

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

- - Agro-Merkur preskrbi vsako blago. - -

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

38-18 Cene najugodnejše, posrežba solidna. 39

Zahtevajte pravila, cenike. — — Ponujajte svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje, „Narodni dom“
priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 52-13

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potrebščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

33 48-9

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 odstotke** ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove **30.000 kron**, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovinci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico**, da se naloži denar za mladoletn^o oziroma za varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico**.

48 52-12

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

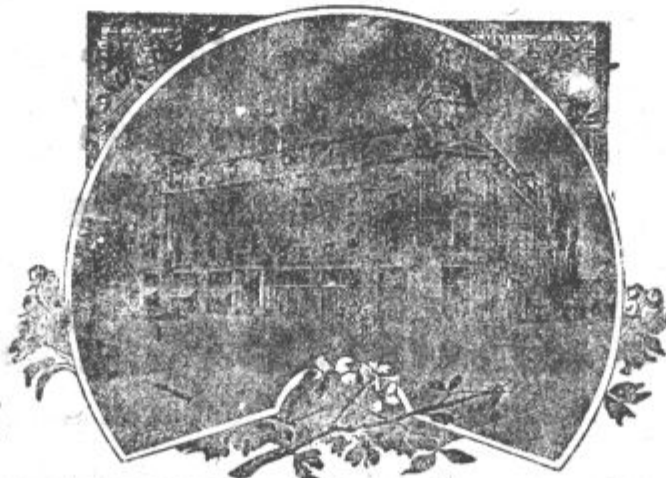
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad **4200** zadrušnikov, kateri imajo vsega nad **88.000 kron** vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun **nedelje in praznikov**.

Poštna hranilnica ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti **6 %, 5 1/2 %** in **5 %** obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

18 52-13